

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.355/2025/7.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	ügyvédi iroda1 (cím1) (eljáró ügyvéd: dr. Világi Balázs) ügyvédi iroda2 (cím2) (eljáró ügyvéd: dr. Réti László)
Az alperes:	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52.)
Az alperes képviselője:	dr. Hoschek Livia kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt:	érdekelt1 (érdekelt1 címe)
Az alperesi érdekelt képviselője:	ügyvédi iroda3 (cím3)
A per tárgya:	energiaügyben indult közigazgatási jogvita (H2265/2022) felülbírálata
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (15. sorszám alatt), alperes (16. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 106.K.701.345/2025/14. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperesnek járó elsőfokú perköltség összegét 1.983.750 (egymilliókilencszáznyolcvanháromezer-hétszázötven) forintban állapítja meg, egyebekben helybenhagyja.

A felek és az alperesi érdekelt a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési részilletéket, míg a fennmaradó 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési részilletéket az alperes helyett az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] 2008-ban ún. eljárás1 kapacitáslekötési eljárás volt folyamatban a helységi kiadási pont vonatkozásában. Az alperesi érdekelt, mint földgáz szállítási rendszerüzemeltető és a felperes, mint földgáz kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaság 2008. október 20-án hosszútávra kötöttek le kilépési kapacitást ország1 irányába, a fizetendő rendszerhasználati díjat a szerződésben rögzített képletben határozták meg (a továbbiakban: HOT-szerződés). Az összehangolt földgázszállítási tarifaszervezetekre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról szóló 2017. március 16-i 2017/460/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: TAR NC) új, egységes elvek szerinti szabályokat vezetett be a földgázszállító-rendszer díjainak meghatározásához, ezt követően a különböző kilépési pontokra főszabály szerint nem alkalmazhatók eltérő referenciaár-módszertanok. Az alperes, mint nemzeti szabályozó hatóság a TAR NC 3. cikk (2) bekezdése szerinti referenciaár-módszertant elsőként a határozat1 számú határozattal 2019. október 1-jei hatállyal megállapított referenciaár-módszertanban érvényesítette. A határozat1 számú határozattal szemben jogorvoslattal nem éltek, annak bírósági felülvizsgálatára nem került sor. Ezáltal az alperes a felperesnek a HOT szerződés alapján fizetendő helységi kilépési pont díját a rendszer összes többi kilépési pontjának díjával azonos módon, egységes módszertan alapján állapította meg.

[2] Ezt követően, a 2021. október 1-től 2025. szeptember 30-ig tartó árszabályozási ciklusra az alperes meghozta a határozat2 számú határozatát, melyben meghatározta a referenciaár-módszertant, valamint megállapította, hogy 2021. március 31-én hatályát veszti a korábbi, határozat1 számú határozata. A határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Törvényszéken 106.K.703.342/2021. számon közigazgatási per indult, melynek során a bíróság a 2022. január 12-én kelt ítéletével a határozat2 számú határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A Kúria a 2022. május 31-én kelt ítéletével a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

[3] Az alperes ezt követően a határozat3 számú határozatban kötelezte az alperesi érdekeltet, hogy a földgáz szállítási rendszerüzemeltetési díjakat 2022. október 1. 06 órától – 2023. október 1. 06 óráig a bíróság által megsemmisített, határozat2 számon közzétett referenciaár-módszertan felhasználásával állapítsa meg, mivel a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: GET.) 129/B. § (5) bekezdése alapján az minősült a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott referenciaár-módszertannak, így az új referenciaár-módszertan rendelkezésre állásáig azt kell alkalmazni.

[4] Az alperes az elrendelt megismételt eljárásban - a határozat3 számú határozat meghozatala után - 2022. október 5. napján hozta meg a 2021-2025. évre irányadó határozat4

számú referenciaár-módszertan megállapításáról szóló határozatát, melyet a felperes – és egy másik földgázkereskedő – keresettel támadott. A Fővárosi törvényszék ezen közigazgatási pert – az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére tekintettel – felfüggesztette.

A kereset és a védírat

[5] A felperes a határozat3 számú határozattal szemben keresetlevelet nyújtott be, melyben a határozat megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint, mivel az alperesi határozat a megsemmisített határozat2 számú referenciaár-módszertan határozaton alapul, az nem lehet jogszerű; a GET. 129/B. § (5) bekezdésének kisegítő szabálya alapján a határozat1 számú határozat alkalmazásának lett volna helye. A referenciaár-meghatározása és a konkrét tarifákat megállapító határozat nem elválasztható egymástól, ezért amennyiben a referenciaár-módszertant meghatározó határozat megsemmisítésre kerül, úgy a díjhatározat elveszíti jogalapját. E körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.312/2024/6. számú ítéletére. A GET. 129/B. § (5) bekezdésének kisegítő szabálya alapján a perbeli időszakban az előző periódus díjai (2020. október 1. napjától hatályos díjak) alkalmazandók.

[6] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a határozat2 számú határozat megsemmisítése időpontjában még új referenciaár-módszertant megállapító határozatot nem hozott, ezért a bírósági döntést közvetlenül megelőző referenciaár-határozatot kellett alkalmazni a GET 129/B. § (5) bekezdése alapján, ez pedig a határozat2 számú határozatban megállapított referenciaár-módszertan volt.

[7] Az alperesi érdekelt az alperessel egyezően szintén a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság döntése

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozat3 számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Az EUB C-277/22. számú ügyben hozott döntésére hivatkozással rögzítette, hogy a felperes a per tárgyát illetően keresetösségi joggal rendelkezett. Rámutatott, hogy a földgáz szállítási rendszerüzemeltetési díjak, mint rendszerhasználati díjak megállapítása két, egymást követő és gyakorlatilag egymásra épülő hatósági eljárás eredményeként történik. Az alperes először a TAR NC 26. cikke és a 27. cikk (4) bekezdése szerint megállapítja az árszabályozási ciklusra irányadó referenciaár-módszertant, majd ezt követően egy másik hatósági eljárásban - ezzel összhangban - a megállapított módszertan alapján határozza meg a rendszerhasználati díjak mértékét. A keresettel támadott határozat3 számú határozat általános indokolása szerint az alperes az eljárása során kifejezetten figyelembe vette a határozat2 számú referenciaár-módszertant megállapító határozatban és annak 1. mellékletében foglaltakat. A rendszerhasználati díjak tehát a határozat2 számú határozat alapján kerültek meghatározásra, azok arra épülnek. Mivel

a Fővárosi Törvényszék a Kúria által helybenhagyott jogerős ítéletével a határozat2 számú határozatot ex tunc hatállyal megsemmisítette, az alperes a határozatát egy megsemmisített és ezáltal nem létező referenciaár-módszertant megállapító határozatra alapította. A referenciaár-módszertant megállapító határozat jogszerűtlensége értelemszerűen kihatott az arra alapított, a rendszerhasználati díjak mértékéről rendelkező határozat3 számú határozat jogszerűségére is. Mindezek alapján a rendszerhasználati díjak megállapítása nem lehet jogszerű, mivel a kiszámításhoz alapul szolgáló referenciaár-módszertant megállapító határozat megsemmisítése következtében a díjmérték megállapításának nincs jogalapja. A Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.312/2024/6. számú ítéletére hivatkozással hangsúlyozta, hogy a hatósági-díj rendszerben nem maradhat szabályozással lefedetlen időszak. Erre vonatkozóan pedig a GET 129/B. § (5) bekezdésének kiegészítő szabálya tekinthető irányadónak. Mivel az alperes az új eljárásban időközben meghozta az új referenciaár-módszertant megállapító és véglegessé vált határozat4 számú határozatát az eredeti szabályozási időszakra (2022. október 1. 06 órától 2023. október 1. 06. óráig) vonatkozóan, az új tarifahatározatot ezen új referenciaár-módszertant megállapító határozat alapján kell meghozni. Az esetlegesen keletkezett díjkülönbözet miatti korrekciót az alperesnek kell végrehajtania a földgáz rendszerhasználati díjak, a különdíjak és a csatlakozási díjak meghatározásának a 2021-ben induló árszabályozási ciklusra vonatkozó keretszabályairól szóló 8/2020. (VIII. 14.) MEKH rendelet (a továbbiakban: Keretrendelet) 3/A. §-ban foglaltak alapján. A felperesnek járó perköltség összegét mérsékelte, mivel a dr. Világi Balázs ügyvéd által a korábbi peres számon hozott, 106.K.700.906/2024/10. számú felfüggesztő végzés elleni fellebbezésre felszámított 60.000 forint + áfa és 25.000 forint + áfa összeget nem fogadta el, tekintettel arra, hogy az a másodfokú eljárással összefüggésben merült fel, az a másodfokú perköltség részét képezte. A 2025. július 9. napján tartott tárgyalásra való felkészülésre, valamint azon való részvételre felszámított 3 órát szintén nem fogadta el, mert a tárgyalás megtartására a felperesnek a megelőző tárgyalásra indokolatlanul késedelmesen előadott érvei miatt került sor.

A fellebbezések és az észrevételek

[9] A felperes a fellebbezésében - a rendelkező rész változatlanul hagyásával - elsődlegesen az elsőfokú ítélet indokolásának a megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság a megismételt eljárásra egyértelmű utasítást adjon arról, hogy az alperes a megismételt eljárás során visszamenőleges hatállyal nem alkothat tarifát, az eredeti szabályozási időszakra új tarifa meghatározása nem lehetséges és a határozat3 számú határozatot megelőzően hatályban lévő díjak alkalmazandók; másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte. Kérte továbbá az elsőfokú perköltség mérséklésének a mellőzését, valamint a másodfokú eljárásban felmerült perköltségének az alperes általi megtérítését. Rögzítette, hogy az ügy érdeme tekintetében fellebbezéssel nem él, a fellebbezés kizárólag az elsőfokú ítéletnek a megismételt eljárásra vonatkozó utasítását érinti. Az elsőfokú ítélet szerint az alperesnek a megismételt eljárásban a 2022-2023. közötti időszakra kellene tarifát alkotnia, mely sérti a GET. 104. § (5) bekezdését, 104/B. § (4) bekezdését, valamint a TAR NC 30. cikkének rendelkezéseit. A GET 129/B. § (5) bekezdése rendezi azt az esetet, ha a bíróság a rendszerhasználati díjakat megállapító határozatot közigazgatási perben megsemmisíti. Ebben az esetben a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott díjakat kell alkalmazni. A rendelkezés alapján tehát nem szükséges a megismételt eljárásban a díjak visszamenőleges hatályú meghatározása, ugyanis a GET annak hiányában is biztosítja, hogy ne maradjon tarifával le nem fedett időszak. A Keretrendelet

3/A.§-ban meghatározott díjkülönbözet miatti árkorrekció is csak akkor hajtható végre, ha az alperes visszamenőlegesen nem határoz meg tarifát, mivel ellenkező esetben árkülönbözet sem keletkezne. Ugyan az elsőfokú ítélet hivatkozik a Fővárosi Ítéltábla hasonló ügyben született 3.Kf.700.312/2024/6. számú döntésében kifejtett jogértelmezésre, azonban a hivatkozott és a jelen ügy között alapvető különbséget jelent, hogy az egy teljesedésbe még nem ment időszakra vonatkozott, míg jelen ügyben a teljesítési idő már lezárult, ezért nincs lehetőség arra, hogy az alperes a jövőre nézve hozzon díjhatározatot. A visszamenőleges tarifa alkotás alapjogi jogsértést is megvalósít, mivel az alperesi határozatok eltérő minőségű közigazgatási döntésnek minősülnek, azoknak normatartalma van. A jogalkotásról szóló törvény a jogszabályok (normák) tekintetében tiltja a visszamenőleges jogalkotást: ilyen tilalmat jelen ügyben pedig a GET tartalmaz. Emellett az ítélet [23] és [26] bekezdése nem egyértelmű abban, hogy a megsemmisített tarifahatározat tovább alkalmazására nincs lehetőség, vagy az az ex tunc hatályú megsemmisítésre tekintettel visszamenőlegesen sem volt alkalmazható. A perköltség tekintetében hivatkozott arra, hogy a 2025. június 18. napján megtartott tárgyalást megelőzően előterjesztett beadványa nem minősült indokolatlanul késedelmesen előterjesztettnek, azt már több, mint egy héttel korábban benyújtotta és az alperesnek közvetlenül is megküldte. Az alperesnek 8 nap állt rendelkezésre, hogy arra az észrevételeit megtegye, azaz nem emiatt volt indokolt a tárgyalás elhalasztása. A Kp. egyébként sem állapít meg határidőt az előkészítő irat benyújtására; határidő hiányában nem eshetett késedelembe. A perköltségnek ezen az alapon történő csökkentése tehát megalapozatlan.

[10] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéletének [18] bekezdésében tévesen állapította meg, hogy a határozat megsemmisítésének van helye és annak indoka a határozat2 számú határozat megsemmisítése volt. A GET 129/B. § (5) bekezdésének azon fordulatából, miszerint a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott referenciaár-módszertant kell alkalmazni, tévesen következtetett arra, hogy ez a módszertan a H1565/2019 számú határozatban rögzített módszertan lenne. Ez pedig az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, mely a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdésébe (indokolási kötelezettség megsértése) ütközik. Nem annak van jelentősége, hogy a határozat2 számú határozatot a bíróság megsemmisítette-e vagy sem, hanem annak, hogy az alkalmazható volt-e olyan esetben, amikor nem volt referenciaár-módszertant megállapító határozat érvényben. A határozat2 számú határozat annak 2022. május 30. napján történt megsemmisítéséig hatályban volt, ezzel szemben a határozat1 számú határozat már 2021. szeptember 30. napján hatályát veszítette, tehát nem igaz, hogy ez lett volna a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott referenciaár-módszertan. A hatályon kívül helyezést közvetlenül megelőzően alkalmazott módszertan a határozat2 számú határozat szerinti módszertan volt. Az ítélet [20] és [26] bekezdéseiben foglaltak egymásnak ellentmondanak, a megismételt eljárásra értelmezhetetlen utasítást adnak, mivel ott az elsőfokú bíróság egyrészt megállapítja, hogy az eredeti szabályozási időszak letelt, másrészt rögzíti, hogy a megsemmisített tarifahatározatot nem alkalmazhatja tovább az új tarifahatározat meghozataláig. Ez az előírás a megismételt eljárásban végrehajthatatlan és sérti a Kp. 86. § (4) bekezdését és 97. § (4) bekezdését. Az elsőfokú perköltség vonatkozásában a 13. sorszámú iratra felszámított 200.000 forint összegű felperesi perköltség jogszabálysértő, mivel azt a felperes a 11. sorszámú végzésben foglalt előterjesztésre nyitva álló 3 napos határidőn túl nyújtotta be, mely a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján hatálytalannak minősül, arra költséget felszámítani nem

lehet. A párhuzamos eljárások felkutatása címén felszámított 240.000 forint költség szintén nem megalapozott, miután a párhuzamos eljárásokban is a felperesi jogi képviselő járt el, azokban lényegében azonos tartalmú beadványokat nyújtott be, így az ügyek tanulmányozása külön munkatevékenységet nem jelentett. Az EUB eljárás pedig nem a jelen perrel összefüggésben került lefolytatásra. A 2025. június 10. napján kelt beadványra felszámított 320.000 forintos költséget szintén sérelmesnek találta, mert a beadvány nagymértékben megegyezik a 106.K.700.162/2025. számú perben ugyanezen a napon benyújtott beadványával.

[11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésének az elutasítását kérte. Előadta, hogy a GET 129/B. § (5) bekezdésével kapcsolatos alperesi jogi álláspont téves. A 1140/2021. számú határozat megsemmisítését követően azt nem lehetett alkalmazni, arra a GET sem nyújt lehetőséget. Az ex tunc hatályú megsemmisítés jogkövetkezménye az, hogy a határozatot a keletkezésére visszamenőlegesen nemlétezőnek kell tekinteni, annak tovább alkalmazásával kiüresedne a bírósági felülvizsgálat jogintézménye. Egyetértett ugyanakkor abban, hogy az ítélet új eljárásra vonatkozó utasításrészre hibás annak ellenére, hogy az alperes semmilyen alternatívát nem jelölt meg a helyes referenciaár számítás vonatkozásában. A perköltség tekintetében az alperes által előadottakat nem tekintette megalapozottnak. A 13. sorszámú irat joghatályosan, határidőben került benyújtásra. A határidő a bíróság által megküldött 12. sorszámú alperesi beadvány felperes részére történő kézbesítésétől számítható. A ténylegesen felmerülő költségeket kívánja érvényesíteni, melyek nem eltűntek; az, hogy a párhuzamos perekben hasonló irat (beadvány) keletkezik, nem jelenti azt, hogy az irat elkészítésével és benyújtásával nem merülne fel munkaidő és költség.

[12] Az alperes ellenkérelmében a fellebbezési kérelmén túlmenően kérte, hogy az elsőfokú ítélet [26] bekezdésének második mondatát a másodfokú bíróság az ítéletből mellőzze; a perköltség felperesi vitatása, valamint a felperesi fellebbezés körében az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. A felperes fellebbezésében tévesen értelmezi a GET. 104. § (5) bekezdését a visszamenőleges hatályú díjmegállapítás körében és téves következtetéseket von le a Keretrendelet 3/A. §-ban szabályozott korrekciós díjrendezés vonatkozásában. Amennyiben a határozat megsemmisítésre kerül, a hatóságnak ugyanarra az időszakra vonatkozóan kell új határozatot hoznia. Ez nem minősül visszamenőleges díjalkotásnak, hanem azt jelenti, hogy nem maradhat határozattal le nem fedett időszak. Az új eljárás lefolytatásának a szükségességét erősíti a GET 129/B. § (5) bekezdése is. A hivatkozott rendelkezés egyértelműen átmeneti szabály, kizárólag a határozat megsemmisítése és az új határozat meghozatala közötti időre rendeli el a megelőző referenciaár-módszertan alkalmazását. Az ítélet [26] bekezdésének azon mondatát, hogy az új hatósági döntést a határozat4 számú határozat alapján kell meghozni, nem vitatta.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezések az elsőfokú perköltség vonatkozásában részben megalapozottak, egyebekben alaptalanok.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával az ügy érdemében megalapozottan döntött az alperesi határozat megsemmisítéséről és az alperes új eljárásra kötelezéséről. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetért, azonban a fellebbezésekben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mind a felperes, mind az alperes fellebbezéssel élt, azt magukra nézve sérelmesnek találták, azonban eltérő indokok alapján kérték a döntés felülvizsgálatát, és fellebbezési kérelmük is eltérő másodfokú döntés meghozatalára irányult. Ezért a fellebbezési kérelmekben előadottakat a másodfokú bíróság külön-külön vizsgálta. Ugyanakkor rögzíti az ítéltábla azt is, hogy az ügy érdemében hozott elsőfokú döntést a felperes nem támadta, kizárólag az ítélet indokolását, illetve a lefolytatandó új eljárásban követendő iránymutatásokat tartotta jogellenesnek és annak keretében kérte a döntés (annak indokolása) megváltoztatását, valamint hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Ezzel szemben az alperes az elsőfokú döntés érdemben történő megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a támadott határozat a jogszabályoknak megfelelt. Ezért az ítéltábla elsődlegesen az alperesnek az ügy érdemében előadott fellebbezési érveit vizsgálta.

[16] A másodfokú bíróság az ügy érdemi elbírálása szempontjából kiindulási alapnak tekintette az elsőfokú bíróság, valamint a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.312/2024/6. számú ítéletében is kifejtett azon jogi álláspontot, miszerint az árszabályozási ciklusra irányadó referenciaár-módszertan és a perbeli díjhatározat egymásra épülő közigazgatási cselekmények, mivel a díj mértéke a referenciaár-módszertanban lefektetett számítás alapján kerül meghatározásra, azzal direkt módon összefügg, ebből következőleg annak jogszerűsége kihat az arra alapított díjhatározatra is.

[17] Az alperes a határozat jogszerűsége körben arra hivatkozott, miszerint nem volt jelentősége annak, hogy a bíróság a 1140/2021. számú referenciaár-módszertant megállapító határozatot megsemmisítette, mivel a megsemmisítés ellenére a GET. 129/B. § (5) bekezdése alapján továbbra is azt kellett alkalmazni, figyelemmel arra, hogy az minősült a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott referenciaár-módszertannak. A megsemmisítés tényének tehát nincs jelentősége, csupán annak, hogy a jogerős bírósági döntést megelőzően ez a referenciaár-módszertan volt tényszerűen alkalmazandó. Miután a határozatában ennek a referenciaár-módszertannak az alkalmazását írta elő, az megfelelt a GET. 129/B. § (5) bekezdésének, így a döntése jogszerűnek tekintendő.

[18] Az alperes által előadott érveléssel szemben a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá. A határozat2 számú határozat bírósági megsemmisítése folytán az a keletkezésére visszamenőleges időpontra a hatályát veszítette. Ha a közigazgatási cselekményt a bíróság

jogerősen megsemmisíti, az legfeljebb csak a megsemmisítés időpontjáig fejthet ki joghatást, azt követően nemlétezőnek kell tekinteni. Ebből következőleg azt követően, hogy a bíróság a határozat² számú határozatot a keletkezésére visszamenőlegesen megsemmisítette, a határozat ezen időpontot követően semmilyen joghatás kiváltására nem volt alkalmas, abból a továbbiakban sem jogosultságok, sem kötelezettségek nem származhatnak. Ezáltal egy, a bíróság által jogerősen megsemmisített határozat tovább alkalmazása fogalmilag kizárt volt, arra a díjhatározatot alapítani nem lehetett függetlenül attól, hogy a bírósági megsemmisítő döntést megelőzően az volt-e az alkalmazandó referenciaár-módszertan, vagy sem. E körben megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy a referenciaár-módszertant megállapító határozat megsemmisítésével a díjhatározat elveszíti jogalapját, ezért az jogszerűnek nem tekinthető, annak szintén visszamenőleges hatályú megsemmisítése indokolt. Az ügy érdemét tekintve az elsőfokú bíróság ennek megfelelően helytálló döntést hozott.

[19] Szintén egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a hatósági díj rendszerben nem maradhat szabályozással lefedetlen időszak akkor sem, ha a bíróság visszamenőleges hatályú megsemmisítő döntést hozott. Azaz az alperesnek azon időszakra is díjmegállapítási kötelezettsége keletkezik, amely időszakot a visszamenőleges megsemmisítés érinti, a díjmegállapítást pedig a bíróság új eljárásra utasító rendelkezésének megfelelően kell elvégeznie. A felperes éppen ezen okból (az elsőfokú ítélet új eljárásra utasító rendelkezése körében, a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatás jogszabálysértő voltára hivatkozással) kérelmezte annak megváltoztatását. Azt sérelmezte, hogy a határozat⁴ számú határozattal megállapított referenciaár-módszertan alapján számított tarifahatározat visszamenőleges díjmegállapítást jelent, mely a GET 104. § (5) bekezdésébe, 104/B. § (4) bekezdésébe, valamint a TAR NC 30. cikkének rendelkezéseibe ütközik. Álláspontja szerint ugyanis a GET 129/B. § (5) bekezdése ilyen esetben is biztosítja ex lege, hogy ne maradjon díjfizetéssel lefedetlen időszak, így a bíróságnak az alkalmazandó referenciaár-módszertant nem kell előírnia. A felperes által előadottakkal szemben a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá. A közigazgatási bíraskodás (különösen az aktusfelülvizsgálati perek) specifikuma, hogy a bíróság a közigazgatási cselekmények jogszerűségét utólagosan vizsgálja és dönt azok jogszerűségéről. A Kp. 85. § (2) bekezdése ezzel összhangban egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja. A közigazgatási pernek tehát - szemben a polgári jogi jogvitákkal - nem az a célja, hogy a felek között fennálló vitás jogviszonyt rendezze, hanem az, hogy a per tárgyát képező közigazgatási cselekmény jogszerűségéről döntsön, és amennyiben az nem tekinthető jogszerűnek, úgy annak visszamenőleges hatályú megsemmisítéséről, vagy eltérő időponttól történő hatályon kívül helyezéséről rendelkezzen és emellett - amennyiben szükséges - új eljárásra való kötelezés keretében olyan helyzetet teremtsen, mintha a határozatot az alperes eredetileg is a jogszabályoknak megfelelően hozta volna meg. Ez a hatósági díjak tekintetében sem jelenthet utólagos díjmeghatározást, kizárólag a jogszabályoknak megfelelő utólagos reparációt, ami a díjmeghatározási kötelezettségre tekintettel viszont nem mellőzhető. E körben a visszamenőleges díjalkotás GET 104. §-ban meghatározott tilalma nem is értelmezhető, mivel a GET 129/B. § (5) bekezdése speciális rendelkezést ír elő arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell eljárni arra az esetre, ha a referenciaár-módszertanról rendelkező határozatot a bíróság közigazgatási perben megsemmisítette. Azaz maga a jogszabály rendelkezik úgy, hogy a referenciaár-módszertan megsemmisítése esetén is visszamenőlegesen - az ott meghatározottak szerint - eltérő árakat kell alkalmazni. A kötelező jogszabályi előírást semmiképp sem lehet

visszamenőleges jogalkotásként értelmezni. Az alkalmazandó díjakat pedig szükségképpen határozatban kell az alperesnek előírnia, ellenkező esetben a felek saját maguk általi jogértelmezésétől függene az alkalmazandó díjak mértéke, ez pedig nyilvánvalóan olyan helyzetet teremtené, ami a piac működését ellehetetleníti. Ezért nem lehetett helytálló a felperes azon érvelése, hogy az alperesnek a visszamenőleges időszakra vonatkozóan nem kell az alkalmazandó díjakról rendelkeznie, hanem azt kizárólag a GET 129/B. § (5) bekezdése alapján kell rendezni, minden további hatósági aktus nélkül. Ilyen utasítást a megismételt eljárásra a bíróság nem írhatott elő. Az elsőfokú bíróságnak tehát szükségképpen meg kellett határoznia, hogy a megismételt közigazgatási eljárásban az alperesnek milyen referenciaár-módszertan alapján számított díjak alkalmazását kell előírnia. E körben nem volt jelentősége annak, hogy a megsemmisített határozat már egy teljesezésbe ment, vagy még le nem zárt időszakot érintett, mivel a díjhatározat mindkét esetben (lezárt/lezáratlan időszak) ex tunc hatállyal kerül megsemmisítésre, ebből következőleg visszamenőleges árszabályozást és korrekciót tesz szükségessé, mely egyebekben a Keretrendelet 3/A. §-ban szabályozott.

[20] Azon felperesi érvelés sem foghatott helyt, hogy a díjhatározat nem általános, hanem normatív tartalmú határozat lenne, melynek vonatkozásában – a visszamenőleges jogalkotás tilalmának analógiájára – a visszamenőleges díjmegállapítás alapjogi jogsérelmet valósítana meg. Sem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, sem a Kp., illetve a GET., de még a jogirodalom és jogtudomány sem ismeri a közigazgatási határozatok ilyen módon történő megkülönböztetését. A Kp. 4. § (1) bekezdése egységesen rendelkezik arról, hogy a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége lehet függetlenül attól, hogy a közigazgatási tevékenység milyen tárgyú ügyben valósult meg. A határozatok bírósági felülvizsgálata tehát egységes eljárási szabályok alapján történik. A határozatok „típusára” vonatkozó, felperes által hivatkozott megkülönböztetés és ez alapján eltérő szabályok alkalmazása minden jogi alapot nélkülöz; ezt alátámasztó jogszabályi rendelkezést egyebekben a felperes sem jelölt meg, csupán általános kijelentést tett arra vonatkozóan, hogy jelen ügyben az alperesi határozat elbírálására eltérő szabályok lennének az irányadóak. A fentiek alapján a felperes ezen fellebbezési hivatkozása nem lehetett megalapozott.

[21] A referenciaár-módszertan megsemmisítése esetére a GET 129/B. § (5) bekezdése pontos előírást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy mely esetekben milyen referenciaár-módszertan alapján kell a díjakat megállapítani. Eszerint a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott referenciaár-módszertant, a szállítási rendszerüzemeltetési díjjal kapcsolatos árkedvezményeket, szorzókat és szezonális faktorokat, díjakat, valamint áralkalmazási feltételeket kell alkalmazni mindaddig, amíg a Hivatal által a bírósági határozat alapján új eljárásban hozott, véglegessé vált határozat szerinti referenciaár-módszertan, szállítási rendszerüzemeltetési díjjal kapcsolatos árkedvezmények, szorzók és szezonális faktorok, vagy díjak nem alkalmazandóak. Az elsőfokú bíróság a fenti kiegészítő szabályt helytállóan értelmezte, amikor megállapította, hogy a határozat2 számú határozat megsemmisítése folytán az azt közvetlenül megelőző határozat1 számú határozat szerinti referenciaár-módszertan lett volna alkalmazható abban az esetben, ha az alperes az érintett időszak vonatkozásában új referenciaár-módszertant megállapító határozatát a bírósági döntés meghozataláig még nem hozza meg. Mivel az alperes 2022.

október 5. napján a megismételt eljárásban meghozta a határozat⁴ számú határozatát, a GET 129/B. § (5) bekezdés záró mondatrésze alapján ennek a referenciaár-módszertannak az alkalmazását kellett a megismételt eljárásban kötelező jelleggel előírni.

[22] Mindazonáltal a másodfokú bíróság megalapozottnak találta a felperesi és az alperesi fellebbezés azon hivatkozását, mely az elsőfokú ítélet [23] és [26] bekezdés azon mondatára vonatkozott, hogy az alperes „a megsemmisített tarifahatározatot nem alkalmazhatja tovább az új határozat meghozataláig”, mert ezen előírás az új eljárásra vonatkozó utasítás szempontjából egyrésztől szükségtelen, másrésztől az ítélet végrehajtásában bizonytalanságot teremt azáltal, hogy olyan eljárási cselekményről rendelkezik, ami az új eljárás részét nem is képezheti. Az új eljárásban ugyanis - mint ahogyan arról az elsőfokú ítélet is a továbbiakban rendelkezik -, kizárólag a határozat⁴ számú határozatban megállapított referenciaár-módszertant kell alkalmazni. A fenti okokra tekintettel a másodfokú bíróság a felek által sérelmezett és kontextusában nem értelmezhető mondatot az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzte.

[23] A fellebbezésében az alperes és a felperes is vitatta a felperes részére megállapított elsőfokú perköltség összegét. A felperes egyrészt sérelmezte, hogy a 2025. július 9. napján tartott tárgyalással kapcsolatban az arra való felkészülésre, valamint az azon való részvételre 3 munkaidő ráfordítás alapján felszámított összeget (120.000 forintot) az elsőfokú bíróság nem fogadta el, mivel megítélése szerint a tárgyalás megtartására azért került sor, mert a korábbi, 2025. június 10. napján kelt előkészítő iratát (7. sorszámú beadvány) indokolatlanul késedelmesen nyújtotta be, és arra az ellenérdekű félnek a tárgyalás elhalasztásával nyilatkozattételi lehetőséget kellett biztosítani. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló periratokból e vonatkozásban az alábbiakat állapította meg. A felperes a 7. sorszámú beadványát a 2025. június 18. napján megtartott tárgyalást megelőzően, 2025. június 10. napján joghatályosan a bíróság részére benyújtotta és azt az alperesnek közvetlenül is megküldte. Az alperes az irat 2025. június 11. napján történő átvételét elismerte. Az alperesnek ennek megfelelően 7 nap állt rendelkezésére arra, hogy az iratot áttanulmányozza, és arra – legkésőbb a tárgyaláson – érdemi nyilatkozatát tegye. Következésképp az, hogy az irat indokolatlanul késedelmesen került volna benyújtásra, az ügy irataiból nem volt megállapítható, és egyebekben a tárgyalási jegyzőkönyv sem tartalmazza, hogy a tárgyalás ezen késedelem miatt került volna elhalasztásra. A fentiek alapján ezért a 2025. július 9. napján megtartott tárgyalásra való felkészülésre és az azon való részvételre felszámított 120.000 forint munkadíjat a másodfokú bíróság megállapíthatónak találta.

[24] Ezzel szemben a másodfokú bíróság szintén megalapozottnak találta az alperes azon fellebbezési hivatkozását, hogy a 2025. június 28. napján tartott tárgyaláson az alperesi 12. sorszámú előkészítő iratra biztosított 3 napos észrevételezési határidőt a felperes elmulasztotta, ezáltal a 13. sorszámú benyújtott irat kapcsán felszámított munkadíjra (200.000 forint) a perköltség megállapításánál nem tarthatott igényt. Tényszerűen megállapítható, hogy a felperes az alperes 12. sorszámú beadványát 2025. június 27. napján átvette, ezt a tényt a felperes nem vitatta, azaz a bíróság által biztosított 3 napos nyilatkozattételi határidő az ezt követő nappal megkezdődött. A felperes a 13. sorszámú beadványát 2025. július 3. napján, azaz a bíróság által biztosított 3 napos határidő elteltét követően nyújtotta be. A Pp. 149. § (1) bekezdése értelmében az elmulasztott perbeli

cselekmény hatálytalan, a hatálytalan perbeli cselekményért pedig perköltséget felszámítani nem lehet. A bíróság a Kp. 84. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 357. § (2) bekezdése alapján ugyan nincs kötve a pervezetésre vonatkozó döntéseihez, azonban ahhoz elengedhetetlen annak megállapítása, hogy a bíróság az elmulasztott határidő ellenére a perbeli cselekményt joghatályosnak fogadja el. Ilyen megállapítást azonban az elsőfokú bíróság nem tett, a felperes 13. sorszámú beadványa joghatályosan előterjesztettnek nem minősült, ezáltal a felperesnek járó perköltség összegét a másodfokú bíróság a 13. sorszámú iratért felszámított 200.000 forint munkadíj összegével csökkentette. A perköltség kapcsán megalapozottan előterjesztett fellebbezési kérelmek összeszámításával (120.000 és 200.000 forint) a felperesnek járó elsőfokú perköltség összege ezáltal 80.000 forinttal csökkent.

[25] Az elsőfokú perköltség mérséklése kapcsán az alperes a továbbiakban alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes a párhuzamos perekben hasonló tartalmú beadványokat szerkesztett, ezáltal olyan mértékű munkát nem fejtett ki, amely a felszámított perköltséget indokolta volna.

[26] Az ítéltábla kiindulópontként rögzíti, hogy az elsőfokú perköltség megállapítása során – a felek által sem vitatottan, a keresetlevél előterjesztésének időpontjához köthetően – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: régi IM rendelet) rendelkezéseit kellett alkalmazni. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a jogalkotási folyamat során a régi IM rendeletet felváltó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) megalkotásának alapja a Kúria K-PJ-2024-169 BHGY azonosítóval közzétett ítélete volt. Ezt alátámasztja az is, hogy az IM rendelet a preambulumbekkezdéseiben és a normatív rendelkezései között is szinte szó szerint megismétli a hivatkozott kúriai döntés egyes rendelkezéseit. A Kúria ítélete ugyan polgári ügyben keletkezett, ugyanakkor - mivel a Kp. 35. § (1) bekezdés utaló szabálya alapján a költségekre a Pp. szabályait kell megfelelő eltérésekkel alkalmazni -, ezért az precedensképes döntésként a közigazgatási perekben is irányadó. Erre tekintettel a Pp. 346. § (5) bekezdés második mondatát - amely szerint a jogi indoklás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította - ebben az esetben is alkalmazni kellett. A Kúria ítéletében - többek között - azt hangsúlyozta, hogy a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. (...) A tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek (ez ugyanis a beadványok oldalszámához kötné a költségigényt) és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége. (...) Az aránytalansági vizsgálatnál számtalan, az adott ügyben felmerülő egyéb körülmény is értékelhető (pl. a bírósági eljárás időtartama, az ügyvédnek az ügyfele érdekében végzett, a perrel összefüggő egyéb tevékenysége), nem releváns viszont a bíróság véleménye (pl. az milyen arányban áll egy átlagos havi munkabérrel). A Kúria - a felülvizsgálati kérelem helytálló okfejtésére visszautalva - - rámutat arra, hogy a munkadíj nem az ügyvéd nettó jövedelme, hanem abból finanszírozza a tevékenysége végzéséhez szükséges és indokolt összes kiadását (pl. kamarai díj, biztosítás, irodabérlet, rezsiköltség, alkalmazotti munkabér, eszközök vásárlása és pótlása). Az ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, amelyet az ügyfél részben vagy egészében a jogi képviselőjének a per

időtartama alatt már megfizetett. A pernyertesség esetén járó perköltség azt jelenti, hogy a bíróság a munkadíj megtérítésére a pervesztes felet a pernyertes fél javára kötelezi (azaz ügyvédi költségét a pervesztes féllel fizetteti meg), mivel alappal perelt, illetve alaptalanul perelték.

[27] A fentiek alapján a felszámított munkadíj csökkentéséhez az ügyvéd munkájának tartalmi megítélése, beadványainak szakmai minősítése nem lehetett alap, azt a bíróság a mérséklés körében végezhető aránytalansági vizsgálat körén nem értékelhette, ezáltal az alperes ezen hivatkozása alapján a perköltség mérséklésére nem volt lehetőség.

[28] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (2) bekezdése értelmében részben - a felperesnek járó elsőfokú perköltség mindösszesen 80.000 forinttal történő csökkentésével - megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[29] Az ügy érdemében a fellebbezések nem voltak megalapozottak, a perköltség tekintetében pedig mind a felperes, mind pedig az alperes részben megalapozottan fellebbezett, pernyertességük aránya közötti különbség azonban - az előző bekezdésben foglaltak szerint - nem volt jelentősnek tekinthető, figyelemmel az elsőfokú eljárásban érvényesített perköltség összegek nagyságrendjére is; következésképp a felperesnek járó elsőfokú perköltség 80.000 forinttal való csökkentése nem eredményezte a felek pervesztessége-pernyertessége aránya közötti különbség érdemi megváltozását. A Pp. 83. § (2) bekezdése alapján, ha a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbség, valamint a fél és az ellenfél javára meghatározott perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére. A fentiek alapján a másik fél perköltségének megtérítésére - az alperesi érdekelt esetében a Kp. 35. § (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazhatósága hiányában, miután sem az általa támogatott, sem az ellenérdekű fél nem pernyertes - egyik fél sem volt kötelezhető, ezért a másodfokú bíróság akként rendelkezett, hogy a felek és az alperesi érdekelt a másodfokú költségeiket maguk viselik.

[30] Az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárás illetéke 48.000 forintban került megállapításra, melyet a felek a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján egyenlő arányban kötelesek viselni; ugyanakkor az alperest terhelő fellebbezési részilleték (24.000 forint) összege az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad. A felperes az őt terhelő fellebbezési részilletéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az állam javára, az állami adó-és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát (30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont). Amennyiben a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[31] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 25.

dr. Németh Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke
bíró

dr. Kinyó Krisztina s.k.

dr. Szeles Balázs

előadó bíró